

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۹۹۸

شنبه ۷ خردادماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۲۳

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

دوم خرداد ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱) قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
  - ۲) بیانات قبل از دستور آقای درخشش
  - ۳) تقدیم سؤال و تلگراف بوسیله آقایان: نراقی و حمیدیه
  - ۴) بیانات قبل از دستور آقایان: رضائی و برومند
  - ۵) معرفی آقایان: دکتر امینی بوزارت دادگستری و فروزان بکفالت وزارت دارائی و دکتر حکمت بمعاونت وزارت بهداری بوسیله آقای انتظام کفیل نخست وزیر
  - ۶) طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع با استخدام ۲۲ نفر متخصصین آلمانی برای اداره تسلیحات ارتش
  - ۷) طرح گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بشور دوم مالیات برارث
  - ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و ده دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

اقرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

- غائبین با اجازه - آقایان: مسعودی
 دکتر افشار - دکتر عمید - قنات آبادی -
 سهرابیان - امیدسالار - مرتضی حکمت -
 دهقان - قوامی - صدرزاده - حائری زاده -
 بزرگ ابراهیمی - سرمد - عمیدی نوری -
 سنندجی - سلطانی - اخوان - کاشانی - شوشتری
 دکتر سعید حکمت - تیمورتاش - عبدالرحمن -
 فرامرزی - اورنگ - دولتشاهی

غائبین بی اجازه - آقایان: خزیمه علم -
 امیر احتشامی - عرب شیبانی - صارمی
 حشمتی -

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -
 آقایان: دولت آبادی - مهندس شاهرخشاهی
 شفیع - صفاری - دکتر کبلی - صراف زاده
 پیراسته - ثقة الاسلامی - عباسی - امیر تیمور
 کلالی

۲- بیانات قبل از دستور

آقای درخشش

نایب رئیس - چون دیروز تعطیل

بود صورت مجلس حاضر نیست نطق قبل

از دستور شروع میشود. آقای درخشش
درخشش - قبل از اینکه اصل مطلب
 را بیان بکنم قطعاً برای آقایان نمایندگان
 محترم از فرهنگیان شهرستانها و آموزگار
 ها و دبیرها تلگرافات زیادی برای پرداخت
 ترمیم حقوق آمده (صحیح است) و موضوعی
 که مورد توجه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
 و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی است
 باید هرچه زودتر عملی بشود (ارباب -
 بفرمائید فرهنگ پندر عباس جزو کجاست؟)
 فرهنگ پندر عباس جزو ایران است

امروز رفورمهای جدی و اساسی در
 کشور ما مسئله بود و نبود این ملت است
 و به همین مناسبت اعلیحضرت همایونی و دیگر
 مسئولین امور کشور توجه خاصی باین مسئله
 میدول میدارند.

برنامه یک ماده ای دولت حاضر مبارزه
 با فساد و نادرستی است. مبارزه با فساد در
 حالیکه آرزوی هر ایرانی وطن پرست و
 هواخواه میباشد یک برنامه منفی است.
 دولت میگوید برنامه من آنست که نگذارم
 کسی سوء استفاده و دزدی کند. دولت
 نگفته است که بجای این تشکیلات خراب
 از هم گسیخته فعلی چه تشکیلات نوینی
 میخواند بوجود آورد، نگفته است برای
 نجات مردم از فقر و جهل و بی سوادگی چه
 نقشه های مثبتی دارد. نگفته است برای
 مردم شهرستانها و دهات که از کوچکترین
 مزایای تمدن بشری محرومند چه میخواهد
 بکند. نگفته است برای اینکه بازرگان
 توانای مثنی مردم عاقل و باطل را بکار
 بیندازد چه هدفی دارد. نگفته است برای
 نجات نسل آینده برای این فرهنگ عاجز
 پرور و این فرهنگی که فساد تا اعماق آن
 رخنه کرده است چه برنامه اصلاحی دارد.
 این دستگاه عظیم بی ثمری که بنام فرهنگ
 سرمایه اصلی کشور ما را تحویل میگیرد و
 پس از چند سال مثنی عاجز و زبون و بی
 شخصیت و بی ایمان و یاببگانه پرست تحویل

اجتماع میدهد اگر لااقل در این سالیان
 اخیر وظیفه تربیتی خود را انجام میداد
 گروه گروه جوانان ما خود را بپا ان حزب
 توده نمی انداختند و انرژی جوانی خود را
 بضرر مملکت بکار نمیبردند. آیا همین دلیل
 کافی نیست که اداره کنندگان فرهنگ و
 مملکت را لااقل در ده سال اخیر نالایق
 مقصر بدانیم و دست آنها را از سرفرنگ
 مملکت کوتاه کنیم؟ شما حتی یک خانواده
 سراغ ندارید که از وضع تحصیلی فرزندانش
 راضی باشد. این وزرای فرهنگی که با
 مصاحبه های مطبوعاتی گوش مردم را کر
 میکنند کودکان چند ساله خود را برای
 ابتدائی ترین تحصیلات بخارجه میفرستند
 یکی نیست از این طبل های میان تهی سؤال
 کند که اگر فرهنگ مدارس را اصلاح
 کردید پس چرا فرزندانان را از این
 اصلاحات برخوردار نمیکنید؟ و آنها را
 بخارجه میفرستید. دولت بما نگفته است
 برای اینکه فرزندان ما مطابق یک تربیت
 ملی و اجتماعی صحیح بار آیند و مانند سابق
 در تحت تأثیر تبلیغات گمراه کننده بمقدسات
 ما اهانت نکنند چه نقشه ای دارد - من از
 وزیر فرهنگ سؤال میکنم اگر یک ساعت
 دست حکومت نظامی از مدارس کوتاه
 شود آیا اولیاء وزارت فرهنگ قادر ب اداره
 مدارس هستند؟ (داراب - قادر ب اداره مملکت
 هم نیستند) آیا جوانهایی که با این طرز
 اداره میشوند فردا برای اجتماع مامفید
 خواهند بود؟ حال که باید در ادارات
 عمومی رابروی جوانان تحصیل کرده بست
 پس چرا هنوز فرهنگ ما پشت میز نشین و
 عاجز تحویل اجتماع میدهد برای آنها تیکه
 از مدارس متوسطه و عالی فارغ التحصیل
 میشوند حالا که ادارات دولتی را ندارند
 چه کاری تهیه میکنید؟ اگر عده ای از
 جوانان ما انرژی خود را در حزب توده
 بضرر مملکت بکار میبرند و در صورت
 بسته شدن این قانون فساد بدامان میکند ما

و قمارخانه ها و مراکز فساد بنامه میرند بخاطر بیکاری و بلا تکلیفی است اگر ما لیاقت استفاده از نیروی بازوان توانایی نسل جوان را نداشته باشیم محققاً این نیرو بزیان مملکت بکار خواهد رفت . زیرا همقم نگاهداشتن این نیروی غیر طبیعی و غیر ممکن است . شما که میخواهید در وزارت دارائی و سایر وزارتخانه ها عده ای را بنام کارمند زائد خانه نشین کنید و از تهیه کار برای آن ها که فوق العاده در این کشور سهل و ساده است سر باز میندیند یقیناً لیاقت اداره امور سپرده بخودتان را ندارید .

این کار ملانصرالدین است که نیروی انسانی یک مملکتی را متوقف بگذارد و با قرصه خارجی امرامعاش کند . مبارزه با فساد و اصلاحات حقیقی باید با یک برنامه مطالعه شده مثبت اجرا شود .

آنچه مسلم است در وضع موجود یا بعلمت اعمال و کوتاهی دولتها و یا بعلمت تبلیغات گمراه کننده منصرفین چنان یأس و ناامیدی از تشکیلات دولتی بر مردم این سرزمین مستولی شده است که برای نمونه حتی اعضای دولت راضی و امیدوار به کارهای خود نیستند این عدم رضایت عمومی اساس و بنیاد کشور ما را متزلزل میسازد .

یأس و ناامیدی را دولتهائی در مردم بوجود آورده اند که با حرف و مصاحبه های مطبوعاتی بحساب خود ب مردم خدمت میکنند اگر یک خارجی که بایران نیامده باشد اخبار و مصاحبه های مطبوعاتی این چند ساله دولتها را در روزنامه های ما با بخواند و اگر تصور کند که یک صدم آنچه گفته اند عمل کرده باشند ایران را بهشت برین تصور خواهد کرد .

دولتها تاکنون در روزنامه و مجلات دزدان و دغلفکاران را بسزای اعمال خود رسانیده اند . تبلیغات اجباری را با آخرین متد عملی ساخته اند . در سراسر کشور راه آهن و جاده های شوسه بنا نهاده اند . تمام آبهای کشور را سد بندی کرده اند . تلفن و برق را در اختیار همه مردم گذارده اند . با این وصف آیا گمان میرید که برای مردم بازم ایمان و عقیده ای باقی بماند .

دنیای امروز دنیای کار و کوشش و عمل است نه دنیای حرف و مصاحبه های مطبوعاتی .

دنیای امروز دیگر با اجازه نمیدهد که در یک خاک بهنوار حاصلخیز بیست میلیون مردم را که باید همه نوع از آثار تمدن جدید برخوردار باشند همچنان عاطل و باطل نگاهداریم و بازوان توانای آنها را برای چرخاندن چرخهای مملکتی و جهانی بکار نیندازیم .

این راه عاقلانه نیست که منابع طبیعی و زرخیز خود را بدون استفاده

رها کنیم و آنوقت مایحتاج اولیه خود را بوسیله کمکهای بلاعوض و قرصه های خارجی تأمین نمائیم .

در هندوستان که خاکش سه برابر ایران است در حدود چهارصد میلیون نفر زندگی میکنند چرا باید در کشوری که لااقل گنجایش صد میلیون نفر را دارد بیست میلیون نفر اهالی آن با سختی و بدبختی و با استفاده از قرصه های خارجی امرامعاش کند . اگر ما در خواب غفلتیم دنیا ؛ پیش می رود و نمیتواند ناظر خواب خرگوشی ما باشد و برای همیشه دست ما را بکشد و با کمک کند .

بی مناسبت نیست فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی را که در روز یکشنبه ۲ بهمن ۱۳۲۸ خطاب بنمایندگان مجلس شورای ملی فرموده اند و با وضع موجود ما وفق میدهد در اینجا بیان کنیم .

اینک عین فرمایشات ملوکانه :

« بنظر من دیگر دوره حرف گذشته است و دوره کار و فعالیت و در عین حال تغییر اوضاع مملکت فرا رسیده است . تا بحال میشد برای انجام نگرش تحولات و اصلاحات بهانه ای آورد ولی امروز بهانه ها از دست ما گرفته شده و متأسفانه تنها بهانه ای که ممکن است بآن متوسل شویم عدم لیاقت است زیرا آن مشکلات که در این چند سال در پیش داشتیم بخواست خداوند تعالی از بین رفته است احتیاجات مملکت همانطور که اغلب میدانید و مکرر گفته شده و یا از دهان سایرین شنیده اید واضح و مبرهنست و لزومی ندارد که در اینجا گفته شود باید در آینده خیلی نزدیک هر یک از مشکلات بوسیله وضع قوانین جدید و یا اقداماتی که دولت یا سایر دستگاهها باید انجام بدهند یک برطرف گردد .

بنظر من برای رفع مشکلات باید همه مصمم باشیم که آنچه اکثریت مردم انتظار دارند انجام بدهیم . خود آقایان و دستگاه های هیئت حاکمه باید حقیقتاً تمام هم خود را مصروف حداکثر خدمت مردم بنمایند و اضافه بر تأمین آسایش ظاهری باید کوشش شود که سطح زندگی مردم هم بالا بیاید و ثروت مملکت بطور عادلانه بین عموم افراد ملت ایران و اکثریت ساکنین این سرزمین تقسیم شود . تکلیف ما اینست که قبل از آنکه مردم چیزی بخواهند خودمان در تأمین آن پیشقدم باشیم و دستگاهها باید بطوری منظم باشد که وسائل را فراهم کرده در اختیارشان بگذاریم و واقعاً دلسوز مردم باشیم و نسبت بکارهایشان علاقمندی نشان دهیم . ما از راه خود خواهیم خود پرستی هم که شده است نباید بدانیم تا این مردم و اکثریت ساکنین این سرزمین و مملکت نباشند ما نیز کاره ای نخواهیم بود و نه تنها دوره جولان ما تمام خواهد

شد بلکه برای مملکت خطراتی پیش خواهد آمد که جبران آن دیگر ممکن نخواهد شد . آقایان شاید مکرر این حرفها را از من شنیده باشند و خودشان هم قطعاً همینطور فکر میکنند خوب است قرار بگذاریم از این پس وارد عمل شویم من معتمد که چنانچه بزودی دست بکار بشویم پس از مدت کوتاهی نتایج اقداماتمان ظاهر خواهد شد . زیرا بنظر من مردم دیگر بعبوی متوجه اوضاع هستند و میدانند که باید از این بیدار کرده و آماده عمل شد و این اعمال هم بزودی آغاز خواهد گردید . حقایق باید صریح و روشن گفته شود . ما اگر از خواب غفلتی که در این چند ساله بدان فرورفته بودیم بیدار نشویم و تصمیمات مثبت راجع به آسایش افراد مملکت نگیریم نه تنها نسبت بخود و خانواده خود خیانت کرده ایم بلکه نسبت بتاریخ و گذشته خودمان هم خیانت نموده ایم ماحق نداریم بآیندگان خودمان یک وضع خراب و درهم و یک کشور ویران تحویل دهیم ما اگر بدون اتخاذ تصمیم ناظر ادامه این وضع باشیم از لحاظ اخلاقی محکوم خواهیم بود . و این عذاب روحی برای ما غیر قابل تحمل خواهد بود . این بود بیانات ملوکانه

آقایان توجه فرمائید که اعلیحضرت همایونی از شش ماه قبل اینگونه فرمایشات را دائماً تکرار فرموده اند بنا بر این دستگاه و اشخاصیکه میکنند در اینصورت بی لیاقتی خود را نشان داده اند نباید مصدر کاری باشند اما درباره مبارزه با فساد که برنامه دولت است و فرد فرد نمایندگان باید خود را موظف بدانند چنانچه دولت در این راه واقعاً گام بردارد او را حمایت و پشتیبانی کنند قبل از اینکه نظر ایتم را در این باره بمرض نمایندگان محترم برسانیم بعنوان جمله معترضه این نکته را باید عرض کنم که ندرت دیدن افتخاری نیست نباید کسی بدرستی و تقوی خود فخر کند درست بودن وظیفه هر فردی است . اگر خارج از وظایف کسی برای رفاه مردم قدم برداشت و از خود گذشتگی و فداکاری نشان داد آنوقت باید بغود بیاید و مباحات کند .

نایب رئیس - آقای درخشش تأمل فرمائید وقت شما تمام شد (درخشش - بنده نیمساعت وقت میخواهم) نیمساعت که زیاد است (درخشش - ۲۵ دقیقه فرمائید) آقایانیکه با ۲۵ دقیقه اضافه وقت آقای درخشش موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد فرمائید

درخشش - آقایان وزراء باید بدانند منظور از مبارزه با فساد که منظور نظر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و اصلاح طلبان این مملکت است تنها جا بجا کردن چند نفر از اعضای باندهای مخصوص که همیشه در دستگاه دولتی مشغول داشته اند

و امتناع بی لیاقتی خود را بارها داده اند . نیست مبارزه با فساد با کنار گذاشتن چند کارمند بی دست و پا میسر نیباشد وضع آشفته فعلی را این افراد زیر دست بوجود نیاورده اند . آقایان وزراء باید بدانند که میدان فعالیت و عمل آنها فقط چهار دیواری وزارتخانهها نیست و مملکت عبارت از چند چهار دیواری بنام وزارتخانه نیباشد آنچه میکیند باید اثرش در اجتماع در بین مردم ظاهر شود . نه اینکه با جا بجا کردن چند نفر در ادارات و چند مصاحبه مطبوعاتی نوید مبارزه با فساد و اصلاحات را ببرد بدهید .

آقایان وزراء باید بدانند که مملکتی را نمیتوان فقط با وضع قوانین اصلاح کرد اگر در یک جامعه خراب هزار قانون وضع شود بدون توجه به برطرف کردن علت خرابیها در اندک مدتی ارزش قوانین از بین می رود و بی اثر میشود قانون فقط برای سرای جلو گیری است باید جامعه را اصلاح کرد تا احتیاج بوضع قانون نباشد یک ملت مترقی و زنده کمتر احتیاج بقانون پیدا میکند .

مبارزه با فساد تنها ابتکار این دولت نیست و بعضی از دولتهای سابق هم در این راه کوشیده اند ولی همگی بدم موفقیت برخورد کرده اند من باب مثل خبری را که در شماره ۴۵ خواننده نهاد ۱۷ اسفند ۱۳۲۷ تحت عنوان « تصفیه ادارات » مشاهده کردم در اینجا نقل میکنم . اینک عین خبر .

« دولت در نظر گرفته است که وزارت خانهها و ادارات کشوری و لشگری و ژاندارمری را از عناصر فاسد و بدکار و آتھائیکه فساد اخلاق آنها بعد شیاع رسیده است و اغلب دارای پرونده هائی میباشد تصفیه نماید از همین حالا این تصفیه شروع گردیده است و برای اینکه مفسدین حقیقی معلوم شوند در اطراف این اشخاص تحقیقات کاملی بعمل میآید . »

ملاحظه فرمائید که بعضی از دولت های سابق نیز برای مبارزه با فساد اقداماتی کرده اند و به نتیجه نرسیده اند بنظر من هر دولتی که مصمم باشد با فساد مبارزه کند و اصلاحاتی بنفع مردم اینکشور بنماید باید با عامل اصلی مجهز باشد .

اول برنامه و نقشه داشته باشد چیکاز دولتها تا این تاریخ برنامه و نقشه برای کار خود نداشته اند حتی فلان وزیر که صبح بسر کار خود می رود نمیداند که کار روزانه اش چیست . اگر صالحترین افراد برس کار باشند ولی فاقد برنامه و نقشه باشند کوچکترین موفقیتی نخواهند داشت همچنانکه هیچ دولتی تا این تاریخ موفقیت در اصلاحات نداشته است .

عامل دوم دولت باید از افراد لاین و مصمم و از خود گذشته تشکیل شود . هم میدانند که وضع موجود زائیده بی نظمیها

و فساد است که در نسخه اعمال و رفتار عده ای نفع پرست از طبقات برخوردار و حکومت کننده این مملکت بوجود آمده این گروه و جاهات که در کلیه شئون اجتماعی و تشکیلات اداری ما نفوذ کرده اند چون هدفشان تنها نادرستی و سودجویی است در هر زمان بر تنگی جلوه گرمی شوند و خود را با شرایط روز تطبیق میدهند متأسفانه باید از همان کتم که امروز نیز مبارزه با فساد را از دهان آلوده بعضی از افرادی میشوند که سراپا در فساد غوطه ورنند . و عامل اصلی در رنج و بدبختی مردم میباشد .

آقایان وزراء باید بدانند که مملکتی را نمیتوان فقط با وضع قوانین اصلاح کرد اگر در یک جامعه خراب هزار قانون وضع شود بدون توجه به برطرف کردن علت خرابیها در اندک مدتی ارزش قوانین از بین می رود و بی اثر میشود قانون فقط برای سرای جلو گیری است باید جامعه را اصلاح کرد تا احتیاج بوضع قانون نباشد یک ملت مترقی و زنده کمتر احتیاج بقانون پیدا میکند .

مبارزه با فساد این نیست که که سوزن و درفش پیرمرد پاره دوزی را بعنوان این که از قوانین مالیاتی سر باز زده است حراج کنید و از آنها تیکه میلیونها تومان ثروت کشور را تحویل بخارجیا میدهند و اتومبیل و آهن شکسته و اشیاء لو کس برای این کشورارمغان میآورند حتی طبق قوانین موجوده مالیات وصول نکنند و آنها را در کارشان آزاد بگذارید . مبارزه با فساد این نیست که از غاصب میلیونها متر زمین بگذردند قانون مالیات دریافت نکنند و یقه پیرزنی را بچسبید که برای رزق روزانه اش دو اطاق خانه اش را اجاره داده است شما میخواهید نظام منقطع اجتماعی فعلی را حفظ کنید . در عین حال سعادت و رفاه مردم را هم طالبید میخواهید معجزای دست دهد تا مردم زندگی بهتری داشته باشند . هم خدارا میخواهید هم خرما را میخواهید عمل جراحی کنید و عضوی را اشفا دهید اما مریض دردی حس نکنند میخواهید باران بیارید تا محصول رشد و نمو کند اما طوری بیارید که کسی تر نشود اگر اعلیحضرت همایونی پیش آهنگ مبارزه با فساد و اصلاحات عمومی کشور شده است بخاطر آنستکه در تقسیم املاک خود پیشقدم میباشد . شما که امروز مأمور مبارزه با فساد و اصلاحات عمومی شده اید و از همه گونه نعمت دنیا متمتعید آیا حاضرید برای رفاه حال مردم اندکی از رفاه خود بکاهید و وضع خود و طبقه خود را تعدیل کنید . شما یکقدم در ایشرا بردارید آن وقت آن نماینده مجلسی که از تقویت چنین

دولتی سر باز زنده بین مردم رسوا خواهد شد . وقتی میبیند که تشکیلات فاسدمملکتی را دو دستی چسبیده اید فقط برای تظاهر چند کارمند بی دست و پا را قربانی حفظ موجودیت و بقای حکومت خود و طبقه خود میکیند حق داریم که از شما مأیوس باشیم چطور باور کنیم رجال مسئولی که همسرانشان برای آرایش سرویز و لباس ماهی یکمرتبه باروا میروند میتواند رنج و درد زن روستائی را که برای فراهم نمودن لقمه نانی تا زانو در لجن فرو میبرد حس کند . و برای او رفاه و آسایش تهیه نماید . اگر این اختلاف طبقاتی نیست پس چه میتوان بر آن نام نهاد ؟ امروز در تمام ممالک متمدن و آزاد جهان باین نکته اساسی پی برده اند وضع داخلی انگلستان را مطالعه کنید تا باین حقیقت آشکار آشنا شوید .

عامل سومی که برای مبارزه با فساد و رفورم اجتماعی ضروریست و در حقیقت عامل اصلی و اساسی بشمار می رود وجود یک گروه مصمم و مجهز است . آقایان در کشور ما هر دولت با حسن نیت که روی کار میآید مواجه با دوسازمان متشکل و ریشه دار میگردد که آنها گاهی مستقل از هم و زمانی دست بدست هم میدهند و مانع پیشرفت هر نهضت و هر اصلاح و رفورمی میگردد . یکی از این دوسازمان متشکل یک سازمان بی نام و نشان و ثبت نشده است که از هر حزب و جمعیت دیگر نیرومندتر و متشکلتر و ریشه دارتر است تمام افکار اصلاح طلبانه دوران اخیر در نتیجه مقاومت این سازمان عظیم خنثی شده و در هم شکسته است . این سازمان نیرومند و غیر متشکل مال همان فساد و انحطاطی است که متصدیان آن برای حفظ حالت کنونی مساعی خود را بکار میاندازند و از هر گونه اصلاح واقعی و تصفیه جدی جلو گیری کرده اند و میکینند سازمان دوم مال حزب توده است که اگر تشکیلاتی هم نداشته باشد تبلیغات و افکارشان برای خرابکاری اقتصادی و سیاسی مهیا و آماده میباشد و در سایه فساد و پیوسیدگی و خرابی میتوانند در مردم نفوذ کنند آنچه قابل ملاحظه است و یکی از بزرگترین عوامل عدم موفقیت اصلاح طلبان میباشد اینستکه این حزب متشکل علی رغم تقاضای ذاتی خودشان با هم دیگر اشتراك منافی دارند که از موفقیت هر دولت و یا نهضت اصلاح طلب و مستقل جلو گیری کنند . زیرا اگر دولتی موفق شود که رژیم فاسد و منحط دستگاه دولتی را از بین ببرد و در نتیجه آن شئون اجتماعی را اصلاح کرده و لااقل یک عدالت اجتماعی نسبی برقرار سازد در اینصورت در دکان هر دو بسته خواهد شد .

تنها حزب توده نیست که از این فساد و انحطاط سوء استفاده های فراوانی میبرد بلکه رژیم فاسد و منحط و نمایندگان برجسته این فساد و انحطاط همواره بنام مبارزه با حزب توده میخواهند خود را بجامه تحمیل کنند در صورتیکه عملاً اینها خود بهترین مشوقین حزب توده بوده اند و برای آنها علت وجودی ایجاد کرده اند . برای اینکه بتوان باین دو حزب متشکل و نیرومند غلبه کرد و فساد را از طرفی و خرابکاری را از طرف دیگر از بین برداشت باید سازمان متشکل بوجود آورد . تنها یک سازمان متناسب و ملی میتواند بپرد و آنها غلبه کند . اغلب آقایان نمایندگان و سناتور ها در بحث های خود باین نتیجه میرسند که بدون داشتن حزب و احزاب نمیتوان اصول پارلمانی را برای اصلاحات مستقر ساخت ولی معذک در عمل کسی بفکر آن نیست و محیط مساعدی برای وجود آمدن احزاب تهیه و آماده نمیشود . اگر تاکنون هیچ دولت با حسن نیتی نتوانسته است موفق بانجام اصلاحات شود بخاطر اینستکه دسته ای مجهز و با ایمان برای اصلاحات و برای مبارزه با این دو حزب و تلف وجود نداشته است .

بعضی ها معتقدند که باید وضع اقتصادی مردم را خوب کرد آن وقت هم حزب توده و هم فساد ریشه کن میشود این استدلال کاملاً صحیح است اما برای اصلاح وضع اقتصادی یک حزب و یک مکتب حزبی لازم است . اداره کردن جامعه در دنیای امروز هم از لحاظ اقتصادی و هم از لحاظ سیاسی یک مکتب حزبی لازم دارد و علاوه بر سازمانهای دولتی یک و یا چند سازمان حزبی و اجتماعی لازم دارد . پیوسته نیست که دنیای متمدن دنیای دموکراسی ایشرا را در پیش گرفته است . شما برای مثال یک کشور مترقی و دمو کراسی را مثال بزنید که در اینجا تشکیلات حزبی وجود نداشته باشد بعضیها تصور میکنند با پول و دلار ولیره هر کاری را میتوان فیصله داد صحیح است که برای بالا بردن سطح زندگی پول و سرمایه و بادار لازم است ولی علاوه بر آن و مقدمتر بر آن چیز دیگری نیز لازم است که بدون آن چیز دیگر دلار نمیتواند کاری انجام دهد و آن ایمان و عقیده یک ملت است چنانکچک دلار زیاد داشت ولی آن چیز دیگر که ایمان و عقیده است نداشت و از بین رفت ولی رقبای او یک ایمان و عقیده در پیروان خود تلقین کرده بودند و فاقد دلار و اسلحه بودند ولی با نیروی ایمان و عقیده تلقین شده هم اسلحه و هم میلیارد ها دلار از دست رژیم فاسد چنانکچک بیرون آوردند . فرق اصولی چین و هندوستان در اینستکه در چین کمونیست ها از ایمان و عقیده مردم سوء استفاده کردند ولی در هندوستان ملیون حزب کنگره یک ایمان و عقیده حزبی و اجتماعی

بوجود آورده اند که هم از لحاظ معنوی وایدئولوژیکی بکمونیست ها غلبه کردند و هم خود فساد و انحطاط را از بین بردند اگر حزب کنگره در هندوستان بوجود نیامده بود و یا اگر از نشو و نمای حزب کنگره جلو گیری شده بود بی شک سرنوشت هندوستان بهتر از سرنوشت چین نبود . آقایان ایمان و عقیده نیروی محرکه تاریخ است تمام پیشرفتهای تاریخی در سایه ایمان بوجود آمده است اگر تمام مساعی و کوشش های دولتهای ما برای اصلاحات و برای مبارزه با فساد و کمونیسم بیهوده بوده است برای اینستکه فاقد روح ایمان است عقیده ایمان و عقیده اجتماعی در دامن حزب هاو نهضت ها بوجود میآید .

آقای چستر بولز روزنامه نویس امریکائی که بقول خود در تمام کشورهای آسیائی سیاحت و مطالعه کرده مبارزه هندوستان را با فساد و فقر از طرفی و با کمونیسم از طرف دیگر می ستاید . زیرا مبارزه این کشور جنبه ایدئولوژیکی دارد و عوض توسل باعمال زور و قدرت جهانی بوسایل معنوی و با قدرت ایمان و عقیده حزبی با قدر و بدبختی و با کمونیسم مبارزه میکنند این روزنامه نویس در نیویورک تأیید مینویسد « البته پیشرفتی که در هند بعمل آمده مخصوصاً شایان دقت است . . . . حکومت نهر و با ثبات ترین حکومت های آسیا است . » اگر می بینید دولتها قوانینی را که ب مجلس میآورند برای توده مردم مفید نیست بخاطر آنستکه این قوانین از فکر چند مدیر کل و وزیر تراوش کرده است و در یک حزب متشکل حلاجی نشده تا احتیاجات عموم مردم در محترم در این مجلس اظهار عقیده فردی میکنند و بر روی طرحها و لوایح بر طبق سلیقه و روش شخصی قضاوت مینمایند بخاطر اینستکه منتسب بحزب و دسته متشکلی نیستند تا از نظریات آنها با اطلاع باشند . و احتیاجات آنها را در مجلس منعکس کنند اغلب آقایان نمایندگان و سناتور ها و مردم صاحب نظر از فقدان احزاب مینانند و بودن احزاب را لازم و ملزوم حکومت دمو کراسی و پارلمانی میدانند معذک کسی عملادرفکر بر طرف کردن این نقص بزرگ و در صدد بر طرف کردن موافقی نیست که در راه بوجود آمدن احزاب ملی وجود دارد من باید تعریفی را که از حزب در نظر دارم بعرض آقایان برسانم تا متوجه شوند که منظور من ابتدا هواداری از هر چه و مرج و خرابکاری نیست که بنام مداخله در سیاست در کارخانه هاومدارس ودانشگاه بوجود آورده بودند . بنظر من سیاست یعنی علم بهتر زندگی کردن یعنی سازمان و یا سازمانهائی بوجود آوردن که بتواند ایران آینه رازوی اصول منطبق با ترقیات علم نوین بقا کند .

سیاست یعنی تربیت مهندسان و کشاورزان

ویرشگان و سایر کادر فنی و علمی که تمام ایران را تهران ندانند، سیاست یعنی بالا بردن سطح تولید در کارخانهها و مقدار محصولات کشاورزی در کشتزارها بنظر من سیاست یعنی مجهز کردن روستاها و روشنفکران و نسل جوان با حد اقلی از معلومات اجتماعی که آنها فریفته عقاید خوش ظاهر و بد باطن نشوند اگر مهندس هستند خرابکاری را و اگر معلم هستند منحرف کردن جوانان را بالاترین ایده آل بشری تلقی نکنند.

آقایان مشکلات بزرگ مصر ما با اقدامات نیمه کاره و کوچک حل نشدنی است برای رفورمهای اجتماعی همکاری صمیمانه میلیونها مردم لازم است این همکاری با مردم برای رسیدن به هدفهای ملی به کمک احزاب ملی و صاحب مکتب اجتماعی امکان پذیر است و ولی باید یک نکته اساسی توجه داشت که اولیای امور باید آنچه را که بارها آزموده اند از نو نیازمایند. احزاب و جمعیتهای دستوری و فرمایشی اثری ندارد.

حزب و سازمان های اجتماعی باید از روی ایمان و عقیده قلبی و منطقی بوجود آید والا انتظاری را که ما از آنها داریم برآورده نخواهد شد. بوجود آمدن احزابی که مخالف منطق دولت باشند دلیل ضعف دولت نیست بالعکس دلیل قدرت و ثبات آن دولت است و وجود احزاب ملی و منطقی و قانونی هر چند مخالف دولت باشند دولت را زایل نمیکند. امیدوارم کلیه آقایان نمایندگان و ستانورهای محترم باین نکته توجه کافی مبذول دارند و اقداماتی بعمل آورند که هم محیط مناسبی برای رشد و تکامل دموکراسی و متکی با اصول حزبی بوجود آید و هم بنام حزب و سازمان و ایدئولوژی نظم و آرامش و امنیت اجتماعی بهم نخورد. بدون وجود آوردن نهضتی که ایمان و عقیده نسل جوان و روشنفکر را در خدمت جامعه قرار دهد هیچ دولتی قادر به مبارزه با فقر و مسکنت و مبارزه با فساد نخواهد بود. علت اینکه دولت ها تا کنون کوشش کرده اند که فقر و مسکنت و فساد را از بین ببرند و موفق نشده اند برای این بوده است که دست با ایمان و مجهزی در اختیارشان نبوده است.

۳- تقدیم سؤال و تلگراف
بوسیله آقایان نراقی و حمیدیه
نایب رئیس - آقای نراقی
نراقی - دو سؤال است که از وزارت دارایی کرده ام تقدیم مقام ریاست میکنم.

نایب رئیس - آقای حمیدیه
حمیدیه - بنده هم سؤال است که از وزارت دادگستری کرده ام تقدیم میکنم و تلگرافی هم هست که از اهالی میان دو آب رسیده است که تقدیم مقام ریاست میکنم.

۴- بیانات قبل از دستور
نایب رئیس - نطق قبل از دستور نوبت آقای برومند است و ایشان بنشینند.
آقای رضائی - بفرمائید
رضائی - یکی از وظایف حتمی نماینده مجلس تجزیه و تحلیل روزگار گذشته و تفسیر صحیح وقایع کشور و ارشاد دولت و ملت است.

پوشیده نیست که عامل اصلی ایجاد هرج و مرج در مین عزیز ما در سالهای بعد از شهریور ۲۰ مروجین مرام کمونیست بوده اند (صحیح است)

عوامل خرابکار خارجی بانگیکه فساد سرسام آور داخلی، فقر و فاقه اکثریت مردم بانقلاب و تزویر در میانی علمی و خرابکاری در برنامه های اقتصادی گروه گروه مردم این کشور را در گذشته بگال خیانته به وطن کشانیده و رشته های اتحاد و صمیمیت ملی را در معرض تلاشی قرار داده اند.

کمونیست خسارات جبران ناپذیری را در این بلیه اجتماعی متحمل گردیده است. بین مرام که یک دکترین اقتصادی است و روشی که تا کنون عملی است فرق بسیار وجود دارد.

بحث فلسفی در اصل مرام کمونیست ضمن یک نطق قبل از دستور از حوصله مجلس شورای ملی خارج است.

وانگهی نه تنها کتابهای فراوانی در باره آن برشته تحریر در آمده بلکه ۳۸ سال است که این مرام با انضباط خاص در بعضی از کشورهای جهان صورت عمل بخود گرفته است، و از آثار و نتایج آن همین برای رشد و تکامل دموکراسی و متکی با اصول حزبی بوجود آید و هم بنام حزب و سازمان و ایدئولوژی نظم و آرامش و امنیت اجتماعی بهم نخورد. بدون وجود آوردن نهضتی که ایمان و عقیده نسل جوان و روشنفکر را در خدمت جامعه قرار دهد هیچ دولتی قادر به مبارزه با فقر و مسکنت و مبارزه با فساد نخواهد بود. علت اینکه دولت ها تا کنون کوشش کرده اند که فقر و مسکنت و فساد را از بین ببرند و موفق نشده اند برای این بوده است که دست با ایمان و مجهزی در اختیارشان نبوده است.

تیشه بریشه ادیان آسمانی زنده میهن پرستان را نه دیده نمایند غنچه و یا کدامی را که پایه و اساس نظم اجتماع است از میان ببرند فقر اقتصادی را ترویج نموده و در ویرانی و جلا گیری از عمران و آبادی و اجراء نقشه های اقتصادی بکوشند تا مردم در پیریشانی و عسرت و تنگدستی بسر برند و ناراضی بیشتر شود و با مال بطور اضطرار مردم بانقلاب کشانیده شوند و آنها از انقلاب و عصیان مردم سرگردان بدست ستون پنجم خویش بهره برداری کنند.

هیچکس افتراها و دشنامهای فریب خوردگان این مرام را در ایران خاطر فرم انگیز قتل میهن پرستان عزیز در آرزو ندران. صحنه های شرم آوری عتی راد آذربایجان عزیز - خراب کاری و اعتصاب راد در دستگاه های صنعتی و حریق و آتش افروزی راد در مراکز زراعتی این مملکت از یاد نبرده است.

اینان با توسل به بهره های افترا و اتهام تهدید و تطبیح و ارتکاب هزاران فجایع دیگر بر مسند وطن پرستان صدر مشروطیت تکیه زنده و وقتی چند از آنان باشکست در هیئت دولت برخی ساده دل و جمعی فریب خورده را بتوفیق نهائی خویش امیدوار ساختند.

دولت های گذشته با فعل و انفعالاتی که در پنهان و آشکار با این باند عامل اجانب انجام دادند برای پیشرفت مقاصدشان این آتش خانمانسوز را در زیر خاکستر ادعاهای دروغ و نظاهرات میان نهی مستور ساختند و مخصوصاً برای پیشرفت مقاصد و حفظ موقیت خودشان دست های آلوده آنان را بر امده خدالت در امور حساس کشور باز گزارده اند.

باید اذعان کرد که بی تدبیری و فساد بعضی از زمامداران، رشوه خواری و اعتیاد بفساد برخی دیگر، غفلت و بی خبری و سود جوئی و فزون طلبی طبقات مرفه مملکت به توفیق آنها کمک کرد.

روش آنان و بی تدبیری و فساد اینان موجب شد که نظم ظاهری اجتماع در ایران بهم بخورد، بویایمانی و بی هفتی در میان سست عنصران رواج یابد، آثار تفرقه و پراکنندگی در همه شئون کشور هویدا گردد.

تا آنجا که عدای در کسوت زمامداری به بیت المال مردم بی مهابادست باز تدویر برخی در لباس شریف سربازی سوگند وفاداری بشاه و مام مین را از یاد برند و طوق بندگی بیگانگان را بر گردن نهند.

خودخواهی معدودی از مالکین جبار سود پرستی تعدادی از ارباب ستمگر صغایع موجب شد که این روش فریبنده در میان زارعین زحمتکش و پاک ضمیر و کارگران ستم دیده و محروم رخنه کند.

هنگامی که سودجویان خوبشترن پرست سر بجنب غفلت فرورنده حاصل دسترنج طبقات مولد و زحمتکش این مملکت را در محافل عیش و عشرت بی حساب خرج می کردند. فریب خوردگان بیگانه پرست موقع را منتقم شمرده به تبلیغات زهر آگین و دامنه داری در میان مردم ساده دل همت گماردند. مواعید بوج و فریبنده آنان در دل بعضی از زحمتکشان معروم ایرانی مؤثر افتاد و مردم بینوائی که در فقر و بدبختی غوطه می خوردند به امید وعده های موهوم و فریبنده در دام

گدیزم گرفتار گردیدند بی اعتنائی هیئت حاکمه، تا تأثیر تبلیغات بیگانه پرستان و وعده های میان خالی آنان سبب شد که جمعی مردم ساده دل گام در راه نهادند که سرانجام آن جز تباهی و پاشیدگی و سرافکنندگی نوری برای آنها ببار نیآورد. ایران کهن سال، ایران بلادیده، ایرانی که روزگاری دراز مه مدت مند و کانون قدرت بود چهارچنان خطری شد که با محو و نیستی یک گام بیش راه نمانده بود.

در آن روزهای تیره و تار که همه و ما از فریاد خود و سر نوشت کشور خود بیمناک بودیم ملت ایران بعود آمد، با سپان و سرباز ایرانی دست در دست افراد میهن پرست بیاخاست و ایران و ایرانی را از یک سقوط حتمی و اضمحلال قطعی نجات بخشید. (صحیح است)

پس از قیام بیست و هشتم مرداد قوای انتظامی خطر عظیمی را که میهن ما بدان گرفتار بود احساس کرد افسران پاک باز و غیر ما با وجود تمام محرومیت ها از آلودگی های زمان میرا ماندند و خائنین و بیگانه پرستان را با نهایت سرسختی و از خود گذشته گی کوبیدند (صحیح است)

قوای انتظامی جوان ما بیش از حد توانائی در ایجاد امنیت و درهم ریختن بساط هرج و مرج کوشش مؤثر مبذول داشت. (صحیح است)

اما ... اما افسوس که دولت گذشته درواز مردم و فرار از یاد مردم تنها ساقه حیرت سود طلبی در جهت عکس این کوشش رفتار کرد (مهندس شاهرخ شامی - هیچ هیچ چیزی نیست) و بدون توجه به ملل و جهاد سست عنصران رواج یابد، آثار تفرقه و پراکنندگی در همه شئون کشور هویدا گردد.

تا آنجا که عدای در کسوت زمامداری به بیت المال مردم بی مهابادست باز تدویر برخی در لباس شریف سربازی سوگند وفاداری بشاه و مام مین را از یاد برند و طوق بندگی بیگانگان را بر گردن نهند.

خودخواهی معدودی از مالکین جبار سود پرستی تعدادی از ارباب ستمگر صغایع موجب شد که این روش فریبنده در میان زارعین زحمتکش و پاک ضمیر و کارگران ستم دیده و محروم رخنه کند.

هنگامی که سودجویان خوبشترن پرست سر بجنب غفلت فرورنده حاصل دسترنج طبقات مولد و زحمتکش این مملکت را در محافل عیش و عشرت بی حساب خرج می کردند. فریب خوردگان بیگانه پرست موقع را منتقم شمرده به تبلیغات زهر آگین و دامنه داری در میان مردم ساده دل همت گماردند. مواعید بوج و فریبنده آنان در دل بعضی از زحمتکشان معروم ایرانی مؤثر افتاد و مردم بینوائی که در فقر و بدبختی غوطه می خوردند به امید وعده های موهوم و فریبنده در دام

نازمانی که فقر اقتصادی و اختلاف طبقاتی محرومیت و گرسنگی در کشوری وجود داشته باشد توسعه کمونیزم در آن کشور امکان پذیر است (صحیح است) و بالطبع اجراء برنامه های به منظور ازدیاد قدرت تولید مملکت، استحکام میانی اقتصادی کشور، تأمین حداقل معیشت مردم تعدیل اختلاف طبقاتی و ایجاد عدالت اجتماعی در مبارزه با کمونیزم ضروری بنظر میرسد.

در راه وجود تمام مراقبت ها و مجاهدت ها هر لحظه ممکن است گروهی از مردم محروم و رنج کشیده در دام نیرنگ و افسوس این فتنه بیگانه سامری گرفتار گردند.

متأسفانه با فساد که بر دولت گذشته حکومت میگرد اجراء چنین برنامه هایی از چنان دولتی انتظار نمی رفت.

خوشبختانه شاه، شاه مطلع و نیزهوش ما از بدوزم آمداری به این نکته توجه فرموده و از قبل مال خویش در راه آسایش مردم دریغ نفرموده اند.

برنامه تقسیم املاک سلطنتی که نه تنها در ایران بلکه در سراسر دنیا عنوان یک نمونه قابل ستایش از خود گذشته گیهای شاهنشاه ما تلقی شده بهترین دلیل بر بیداری شاه بوده و نشان میدهد که چگونه شخص ایشان برای تعدیل اختلاف طبقاتی و بالا بردن سطح زندگی افراد محروم این کشور کوشیده اند

اعلیحضرت همایونی در هر فرصت که پیش آمده اوامر موکد در باره بهبود بهداشت، فرهنگ و تأمین حداقل معیشت زحمتکشان ایرانی صادر فرموده و بیوسه از عواملی که سبب تقویت بنیه اقتصادی این طبقه از مردم کشور میشود پشتیبانی فرموده اند. تأسیس بانک عمران، تشکیل صندوق های روستائی برای دادن اعتبار بکشاورزان تشکیل شرکت های تعاونی همه و همه نمونه در زرع این مشکل حساس و بهبود وضع زحمتکشان ایرانی میباشد

زارع مزدور ایرانی شاید برای اولین بار در طی قرون متعادی لذت مالکیت را چشیده و از نعمت شرکت در اداره کردن کارهای خود بهره مند گردیده است

نتیجه مستقیم عمل ایجاد حسن اعتماد بنفس و غرور ملی و علاقه به آب و خاک و وطن در این طبقه مؤثر از مردم کشور بوده و آن ها را بهبود اوضاع خویش و پیشرفت های بیشتر ترغیب و تعریک میکند

و این اعمال پایه های اساسی و محکم یک رفرف اجتماعی را تشکیل داده و آینده درخشان و روشنی را برای ایران مانوید میدهد.

هر کس از یک مشت نصیبات جاهلانانه حقیقت زندگی مردم این مرز و بوم و سرکشتگی های اسف انگیز اجتماع ما با موضوع تمام خود بیائی میکند

کسانی که کمترین علاقه ای بوطن خود و هم چنین بسر نوشت خود و فرزندان ایشان ندارند.

نمی توانند از این مسائل بدور باشند و در ماجراهای بیکه با سر نوشت اجتماعشان بستگی دارند نقش یک تماشاگر بی علاقه را ایفاء کنند

شرایط خاص فعلی و وضع ناگوار اقتصادی و بالاخره تحیمات مختلف طبقات مرفه بر اکثریت مردم محروم ایران برخلاف تصور بعضی تغییر پذیر میباشد

نایب رئیس - آقای رضائی وقت شما تمام شد (رضائی - بنده ۲۰ دقیقه وقت می خواهم) بیست دقیقه زیاد است. آقای وزیر جنک هم لایحه دارند. آقایانیکه بایک ربع وقت اضافی آقای رضائی موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بفرمائید

رضائی - تردیدی نیست که مساعی نمایندگان محترم مجلس وهم آهنکی با برنامه های اصلاحی در تکوین و ایجاد اوضاع بهتری مؤثر خواهد بود

هر اندازه که مسئولیت اجتماعی افراد بیشتر میشود. توانائی آنها برای تعمق و تجزیه و تحلیل منطقی قضایا باید زیادتیر گردد.

نمایندگان محترم مجلس باید سعی فرمایند با روشن بینی و دقت نظر کافی با حوادث مواجه شوند و راه چاره را بدوات نشان دهند.

این است که از نمایندگان محترم استعدا میشود در تنظیم راه حل های مؤثر برای مقابله با کمونیزم متجدد شوند و توجه فرمایند «بدر کمونیزم در منجالب فقر و بدبختی بهتر رشد میکنند» موازات آشکار ساختن قیافه های منحوس این منجیان دروغی و نشان دادن انتهای راه خطرناکی که کمونیزم در مقابل مردم میکند ارد باید علت اساسی انحراف را با واقع بینی لازم مشاهده کرد

صرف نظر از معدودی خائن بالفطره حقیقت این است که جمعی فریب خورده از کمونیزم بعنوان یک راه حل استقبال کرده اند

آنها برای فرار از فشارهای بی حد و حصر طبقات خوبشترن پرست. فرار از فشار بی تناسب هزینه زندگی - فرار از فقر و بی نوائی - فرار از مظالم اجتماعی باین نتیجه خطرناک رسیده بودند که «این نباشد هر چه میخواهد باشد»

و با بقول معروف «بالانرا سیاهی رنگی نیست»

غافل از آنکه آنجا نیز فشار شدید تر و اختلاف عمیق تر وجود دارد پس این تنها کافی نیست که مخاطرات ویرانگه های مملکت این راه و بالاخره حاصل این آتش خانمانسوز را بر مردم نشان دهیم. بلکه باید کوشش کنیم آن عوامل اساسی که جماعتی را

مجبور به جستجوی راه فرار میکند بر طرف نمائیم.

وضع مملکت بصورتی است که مردم یعنی آن اکثریتی که از نعمات حیات محروم میباشد طبقات مرفه کشور را با طبقه خود مانند دو دسته ضد یکدیگر و متحارب می شمارند و در اعماق ذهن خود حالت مردمی را دارند که در جنک و ستیز و نزاع باشند

این جنک بین اکثریت عظیم مردم است با اقلیتی بنام طبقه مرفه و آسوده مملکت مردم طبقه مرفه و آسوده مملکت را از این نظر مورد ملاحظه قرار نمیدهند که چرا با طرح نقشه و بکار بستن تدبیر تروتسکی هنگامت بدست آورده و در رفاه و آسایش بسر میبرند بلکه آنها را از این نظر مورد شانات قرار میدهند که چرا تعهدات اجتماعی، دیون اخلاقی خود را انجام نمیدهند و از اجراء تعهدات و انجام دیون اخلاقی خود سر باز میزنند.

تا روزگار بر طبقه اکثریت پریشان گردد و فشار زندگی بر آنها بعد اعلام برسد و ناگزیر از اضطرار و دردماندگی بدنبال نقشه های مهلک و خطرناک بیفتند

شک نیست گسانیکه در غرقاب خطرناک بی عدالتی و ظلم گرفتار شوند به وسیله ای مثبت میشوند و کمتری برای تعمق و تفکر خواهند داشت

تا زمانیکه این حالت در هر نقطه ای از نقاط دنیا وجود داشته باشد چگونه راه کمونیزم جناب آقای د کتر امینی توجه بفرمائید یک قسمش مربوط بجناب عالی است (فرورداد خطرناک دیگری که اعلام کرد در مورد استقبال محرومین و گسانیکه گرفتار غرقاب فساد و بی عدالتی اجتماع خود شده اند قرار خواهد گرفت

زیرا اصل برای فریق بیرون جستن از آب است اگر چه در ساحل آتش سوران و یا حیوانات درنده حیاستش را تهدید کنند.

طبقات متمکن و متمتع باید با انجام صحیح وظائفی که در مقابل اجتماع به عهده دارند وضع ثابتی را بوجود آورند که آن اکثریت محروم از آن باسانی بهره مند گردد و از بی نقشه های مهیب و تئوریهای خطرناک نرود

اگر بنده گاه کمونیزم جز آتش و نیکت تحویل طالبانش نمیدهد شمایانگه گاه حقیقی مردم مفلوک و بیکار و گرسنه این سر زمین شویند و کاری کنید که بجای غارت گرسنها چهاردای برای دردهای مردم آندیشیده شود و بجای تهیه ارز و ذخیره کردن در بانکهای خارجی و تصرف میلیونها متر اراضی و اوت متعلق بملت سطح تولید کشور با ایجاد کارخانه ها و احیاء زمینهای حاصلخیز بالا رود و برای مردم بیکار و گرسنه و بی بنانه زندگی مشروعی باز گردد.

والا ادامه این فشار مهیب زندگی بر اکثریت مردم محروم و این فاصله عظیم

طبقاتی نمیتواند آرامش واقعی بدنبال داشته باشد (صحیح است - احسن)

یک یادداشتی هم هست که جناب آقای خلعتبری مرحمت کرده اند چون دشب تشریف آورده بودند که «خوانند متأسفانه نوبت باشان فرسید و چون کار ضروریست مرحمت کردند که بنده بخوانم»

۱- در سال ۱۳۳۲ برنج هر تن ۱۸۷ دلار خریدار داشت دولت چند ماهه تأخیر کرد و برنج را فروخت و قیمت برنج تنزل کرد و بالاخره وزارت اقتصاد آنرا تن ۱۳۴ دلار فروخت و ده میلیون تومان بکشور و مردم ضرر وارد کردند. بعد برای جبران خسارت پروانه جای صادر کردند ولی قسمت عدده از برنج در بندر باقی ماند و فاسد شد و از این رفت که معلوم نیست ضررش را که باید جبران کند

۲- در سال ۱۳۳۳ چند ماه قبل از رسیدن محصول برنج مگر دولت و وزارت اقتصاد راجع برنج تذکر دادیم ششماه دولت اقدام نکرد و ما روزی فردا اذناخت و بیکر از وزراء گفته بود برنج خوب است از آن باشد و بنفع مصرف کنند. است در صورتی که برنج صادرات ایران در داخله مصرف نماد (صحیح است) و تنزل قیمت محصول با وجود که از قیمت اجناس دیگر ضرر مردم مخصوصاً کشاورزی کشور است

بالاخره بعد از ششماه تصمیم گرفتند در مقابل برنج اجناس متنوع اله بود وارد شود و خلاصه قسمت عمده برنج کشور در سال گذشته صادر شد و هم بکشاورزان و بازارگانان خسارات زیادی وارد آمد

۳- امسال هم وضع برنج معلوم نیست چیست و وزارت اقتصاد هیچ فکری نگرد است و نمیکند و عموم مالکین و کشاورزان نگرانند زیرا اگر وضع به همین منوال باشد محصول برنج کشور از میان خواهد رفت و فقر و پریشانی صدها هزار خانواده کشاورز ما ز نذران و گیلانی را ناوید خواهد کرد.

در صورتیکه وزارت اقتصاد باید راجع باین مسئله مهم توجهی و فکری اساسی کند و راجع به محصول برنج مثل ممالک دیگر (اندونزی، سیام، وغیره) سیاست خاصی اتخاذ کند و از حمایت این محصول کنه نمایندگان ما ز نذران و گیلان از دولت انتظار دارند

راجع بموضوع برنج مطالعه کامل کند و با تصمیمات عاجل و حمایت از محصول برنج نگرانی صدها هزار خانواده را هر طرف سازد متجاوز از دو میلیون مردم کشاورز و زحمت کش ما ز نذران و گیلان در انتظار تصمیم دولت میباشد

روزی کشنه ۳۱۳۲۳۱ بوزارت راه اطلاع میدهند که در نقطه از راههای کشور یکی در راه قم و دیگری در راه کرج - چالوس بر اثر وقوع سیل همی قسمتی از راه را آب برده و عبور و مرور متوقف شده است

نایب رئیس - آقای وزیر جنگ
وزیر جنگ (سجده عبادت). نکته ای که جناب آقای صفائی تذکر دادند بسیار نکته مهمی است همانطور که فرمودند آوردن متخصصین و استفاده از آنها برای المازان است چون متأسفانه از شهریور ۲۰ بیست و دو نفری سربازی که صنایع نظامی میکنند عقب مانده اند و احتیاج پیدا کردیم که باز متخصصینی بیاریم و استفاده کنیم برای مدت کوتاهی همانطوریکه ملاحظه میفرمائید و امیدواریم که باز در این مدت کوتاه افسران خودمان که سابقه تخصص دارند با آنها همکاری کنند و چیزی که نهایت اهمیت را دارد این است که این اشخاص را کاملاً آورییم فقط متخصص فنی باشند و برای ماکار فنی بکنند و باید آن مطلب را بر عرض برسانم که کارخانجات تسلیحات ما از کارخانجات آلمانی است و این مدت هم ما با کارخانجات مهم سازنده در تماس بودیم مگر مردم افسران را با آلمان فرستاده ایم و آمدند اینست که ما از همان کارخانجات انتخاب میکنیم و چون این کارخانجات علاوه بر یک مسئولیت اخلاقی یک مسئولیت شهری دارند هم مسئولیت پیشرفت کار خودشان جدید خواهند کرد و البته از سفارت آلمان هم ما تضمین کافی خواهیم گرفت (صحیح است)

نایب رئیس - دیگر کسی اجازه نخواسته
 رأی میگیریم باده واحده آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (ا لثرقیام نمودند) تصویب شد • بمجلس سنا ارجاع میشود •

۷- طرح گزارش کمیسیون فواین دارائی راجع به شور دوم مالیات بر ارض
نایب رئیس - گزارش کمیسیون قوانین دارائی مربوط بشور دوم مالیات بر ارض و نقل و انتقالات بلاعوض مطرح است • گزارش کمیسیون قرائت میشود:
 (بشرح ذیل خوانده شد)
 گزارش از کمیسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی
 لایحه شماره ۵۷۷۷ دولت راجع به مالیات بر ارض و نقل و انتقالات بلاعوض که برای شور دوم باضمام ۳۶ فقره پیشنهاد بحمیسون قوانین دارائی ارجاع گردیده بود در جلسات متعدد کمیسیون با حضور آقای وزیر دارائی و نمایندگان آنوزارت خانه پیشنهادت رسیده مورد شور واقع و آقایان پیشنهاد کنندگان بحمیسون دعوت و پس از بیان توضیحات هر یک از آقایان مزبور که در کمیسیون حضور بهم رسانیده بودند کلیه پیشنهادت مزبور رامورد دقت و بررسی قرار داده و بانوجه به پیشنهادت آقایان نمایندگان محترم لایحه مزبور بشرح ذیل اصلاح و اینک گزارش آنرا بعنوان شور دوم تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم •

مخبر کمیسیون دارائی - غلامحسین صارمی

حالی که ۷۴ دبستان و دبیرستان مردم احداث کرده اند خرج تعمیرش را ندارند آقا این مالیات ها کجا میروند؟ عرض بنده همین بود بیشترم تصدیق نمیدم •

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار
 این لایحه مطالبی عرض کردم واز کمیسیون تشکر میکنم که آن تذکراتی که آن دفعه در مجلس دادم راجع باین لایحه مورد توجه کمیسیون قرار گرفت و اصلاحاتی روی لایحه شد من این جناب آقای فروزان را متأسفانه اولین دفعه ای است که زیارت میکنم امروز هم که در مجلس زیارتشان کردم از آقایان پرسیدم که ایشان کی هستند (شادمان- مطلع ترین صاحب منصبان دارائی است) و خوشبختانه آقایان هم همینطور گفتند و امیدواری هست که جناب فروزان اینهمه مشکلات مالی ما را مرتفع کنند تقاضا میکنم آقایان بیک احصائیه کوچکی راجع بمالیه دولت بفرمائید اینطور میگویند آقای فروزان که در مقابل ۳۹ میلیون تومان که خرج می کنند برای وصول مالیات بازرگانان هفت میلیون تومان در سال بدستان می آید از هشت هزار بازرگان یعنی از هر بازرگانی هزار تومان میگیرند که روی هم میشود هفت میلیون تومان و ۳۹ میلیون تومان برای وصول این ۷ میلیون صرف می کنند یعنی اگر آقایان بازرگان ها مالیات نپردازند ۳۲ میلیون تومان بشفیع دولت است و اگر این مالیات را مقطوع بفرمائید بدید باشخاصی که بطور مقطعه در دستشان بگیرند ۳۲ میلیون تومان باز افتاده وزارت دارائی است بنده فکرمیکنم جناب آقای فروزان که اگر اینصورت را در دنیا نشان بدهند بما چه خواهند گفت شما راجع بقله تان برای خرید جمع آوری ۵ میلیون تومان غله ۳۱ میلیون تومان مصرف می کنید

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار
 ارتش از این بدتر خواهد شد من وقتی مطالعه کردم ماده ۱۰ و ۱۶ این لایحه را انصافاً باید بگویم که بهترین راه حل است که آقایان پیدا کردند و از همین جهت است که بنده بعنوان موافق اسم نوشتم برای این است که این راه حلی که آقایان پیدا کرده اند و انتخاب کرده اند بسیار خوب است ولی چیزی که آقایان از قوه مجریه میخواهند اجرای صحیح قانون است قانون هیچوقت بد نیست باین شیفری که شما دارید البته ممکن است که بخواهند برای مملکت پول زیاد و حسابی وصول شود اما وقتی که بنده از آقای فرزند صورت عایدات مالیات بر ارض ۱۳۳۲ و سوابق را خواستم من نمیدانم حالا ایشان سر کار هستند ایشان همه آنها را در اختیار من گذاشتند دیدم یک هزارم آنچه که ما روی انکشتی میتوانیم حساب کنیم وصول نشده است بنابراین از نظر کلیات این قانون خوب است ولی وزارت

دارائی باید سعی کند حتی المقدور تماس ما مورین وصول بامردم کم شود هر چند تماس ما مورین دولت کمتر خواهد شد و خزانه دولت برتر خواهد شد (صحیح است) این تقاضائی است ما از آقای کفیل وزارت دارائی داریم باحسن سابقه ای که آقا دارید امیدوارم که امثال این لویایح فقط به بند الف وب و ماده ۱۰ و ۱۶ قانع نشوید قانون خوب است سعی بفرمائید وصولی شما اصلاح بشود تا شاید واقماً تعدیلی در ثروت این مملکت بشود

فراقی - اجازه میفرمائید ؟
نایب رئیس - آقای فراقی
 ماده دوم مخالفه (فراقی - بله) پس صبر کنید وقتی ماده ۲ مطرح شد صحبت بفرمائید چون در این ماده دیگر کسی اجازه نخواسته رأی میگیریم ب ماده اول یک مرتبه دیگر قرائت میشود
 (بشرح زیر قرائت شد)
 ماده اول - هر گاه در نتیجه فوت شخصی اهم از فوت حقیقی یا فوت فرضی اموالی ارتا بکسی برسد وراث متوفی بر طبق این قانون مشمول مالیات بر ارض میشوند

نایب رئیس - آقایانیکه موافق
 ماده اول هستند قیام بفرمایند (اکثر بر قرائت میشود •)
 (بشرح زیر قرائت شد)
 ماده دوم - اموال مشمول مالیات بر ارض عبارتند از کلیه ما ترک متوفی اهم از منقول و غیر منقول و مطالبات قابل وصول از هر قبیل (مانند حق الاختراع و حق التألیف و حق الاکتشاف و نظائر آنها) پس از وضع بدهی های محققه متوفی و واجبات مالی متوفی در حدود قواعد شرعی و هزینه هائی که در حدود عرف و عادت برای کفن و دفن متوفی و نظایر آن لازمست
 تبصره اول - مقصود از بدهی های محققه بدهی هائی است که بر طبق مدارک قانونی هر فاقیل پرداخت باشد
 تبصره دوم - اگر متوفی بازرگان باشد در صورتی میتواند بدهی های مربوطه بامرد بازرگانی او را از ماترک کسر کند که بدهی های مزبور در دفاتر قانونی بازرگانی متوفی ثبت شده باشد
 تبصره سوم - بدهی که متوفی بوران خود دارد ولو آنکه مستند بمدارک قانونی هم باشد برای تعیین مالیات از ماترک کسر نخواهد شد باستثنای نفقه ایام معده و مهریه زوجه در صورتی که پرداخت نشده باشد •

نایب رئیس - آقای ارباب
 ارباب - بنده باماده ۲ مثل ماده یک مخالفم برای اینکه اگر از ماترک متوفی برای نگاه حمایت مادران یا سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی مبلغی وصول بشود باز جای تقدیر است اما توی این صندوقی که نش

متأسفانه نازون قبلی بوسیله مؤدی تهیه شد است و قانونی که بوسیله مؤدی تهیه بشود بهتر از این نمیشود بنده در موقعی که لایحه مالیات بر ارض مطرح بود عرض کردم که در کلیه قوانین دنیا که کتاب هایش را آورده بودم مالیات از کلیه ماترک متوفی گرفته می شود اشل بندی را روی ماترک میکنند نه این که بیایند اول بین طبقات ارض را تقسیم بکنند بعد مالیات بگیرند این عمل برای این شده که ظاهر آ روی اشل بندی رقم زیاد جلوه بکنند ولیکن عجباً مالیات کمتر گرفته باشند البته بنده هم اگر قانون بنویسم اول ارض خود را حساب میکنم و تنظیم اشل بندی را روی آن میکنم اینست که بنده با اینامده یعنی طرز اشل بندی مخالف هستم و معتقد هستم که در ماده ۲ باید بگوئیم از کلیه ماترک متوفی بالکل مالیات گرفته خواهد شد اما فلسفه مالیات این فلسفه ای که جناب آقای ارباب فرمودند که وجهی گرفته شود و خزانه مملکت پر بشود این نیست مالیات امروز در دنیا یک فلسفه اجتماعی دارد مقصود اینست که ثروت عادلانه تقسیم شود و اینکه تقسیم عادلانه ثروت اصلاح شد برای اینست که ثروت در یک جاترکز پیدا نکنند و برای اینست که پول هائی بدون زحمت بدست اشخاص نرسد اینست که بنده با این ماده مخالفم و معتقد هستم که مالیات باید از کلیه ماترک متوفی وصول بشود و از جناب آقای فروزان هم استعلام دارم که مطابق همان مقالاتی که در روزنامه ها منعکس کردند نسبت بمالیات رفتار بکنند

نایب رئیس - آقای کریمی
 جناب آقای فراقی علت مخالفتشان را اینطور بیان فرمودند که عقیده شخصیشان این بوده است که از تمام ماترک متوفی اول مالیات را بردارند بعد مابقی را بین وراث تقسیم کنند این اینکه مالیات را باید بنسبت دارائی شخصی مؤدی بگیرند (صحیح است) و وقتی که شخصی فوت کرده دیگر صاحب آن دارائی نیست زیرا این دارائی منتقل شده است وراثت قانونی او (صحیح است) ممکنست یک کسی دارای ده هانفر ورته باشد و یک سهمیه کمی از این ماترک بهر

یک از آنها برسد از آدم بی چیز که مالیات نخواسته اند باید مالیات را به نسبت دارائی وراث حساب کنید هر چه مالیات بهتر نفرتمانی گرفت روی اشلی که مقرر شده است بگیرید باینجهت بنده با اصل لایحه موافقم و با فرمایشات آقای فراقی با کمال ارادتی که بایشان دارم مخالفم (احسنست)

نایب رئیس - آقای داراب
 آقایان در تبصره ۳ ماده ۲ من گمان میکنم یک اشتباهی رخ داده می خواستم نظر آقای فروزان را باین موضوع جلب کنم در تبصره ۳ در مورد بدهی که متوفی بورات خود دارد انواع واقسام است که البته مستند بمدارک است که یکی از آنها را اسم برده مثلاً گفته مهریه زوجه در قانون سابق چه چیز هم جزو این بوده است یعنی معاف بوده است مهریه از مالیات معاف است از مالیات بر ارض در قانون قبلی چه چیز هم معاف بود و اینجا نظر من افتاده این است که استعلام میکنم از آقای فروزان که اضافه کنند برای چه برای اینکه چه چیز مطابق عرف و قانون مالی است که زوجه وارد خانواده میکند و در امانت شوهر است تا پس از فوت یا طلاق که مجدداً بخودش بر میگردد (صحیح است) بنابراین بعنوان ارض و باب یک نوع درآمدی برای یک شخصی نمیتوان تلقی کرد آنرا که مالیات ازش بگیرند اینست که چون در قانون قدیم چه چیز و مهریه هر دو معاف بود استعلام می کنم که آقای فروزان در این قانون هم چه چیز را اضافه بکنند گمان میکنم این افتاده باشد والا وزارت دارائی این سابقه را چندین سال دارد که چه چیز معاف بود است

نایب رئیس - آقای فروزان
کفیل وزارت دارائی (فروزان) -
 تذکری که آقا دادید صحیح است ولی می خواهم عرض کنم که من در تنظیم این لایحه شرکت نداشتم در وزارت خانه و اصلاً هم نمیدانستم که این جزو دستور امروز هست چون امروز اولین روزی است که من کار وزارت دارائی را شروع میکنم و حتی قبل از این که بعنوان کفالت شروع بکار بکنم تقریباً کاری با کارهای جاری وزارت دارائی نداشتم اما آنچه که اینجامی بینم که آقای پیشنهاد میکنند که اضافه شود چون نمیدانم که بچه

جهت این را منظور نگردانند نمیتوانم اظهار عقیده بکنم شاید برای این بوده است که چه چیز را شاید نشود تشخیص داد (صحیح است) بنده نمیدانم ممکن است که در عمل تولید مشکلاتی برای وزارت دارائی و مأمورین وصول کرده باشد باین مناسبت حذف کرده اند البته موضوع نفقه و مهریه و اینها شاید مشغول تر است یعنی هر کس خواست تشخیص بدهد و موضوع بکنند از ماترک قبلی سهل تر است بر طبق قانون و بر طبق قواعد عرف (داراب و یورسرتیپ - چه چیز سند دارد صورت دارد) نمیدانم در هر صورت چون بنده عرض کردم در تنظیم این لایحه شرکت نداشتم و نمیدانم چرا حذف کرده اند ممکنست بیرسم بعد عرض کنم

نایب رئیس - چون کسی اجازه صحبت نخواسته اعلام رأی میکنم
داراب - جناب آقای رئیس بنده
 پیشنهاد کردم از دستور خارج بشود مسکوت بماند

نایب رئیس - قبلاً اعلام رأی شده بود آقایانیکه با ماده دوم و سه تبصره آن موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد •
 برای اینکه آقای کفیل وزارت دارائی هم مطالعه ای در مواد بکنند مذاکره در بقیه مواد میماند برای جلسه بعد (صحیح است)

۸ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - بعضی از آقایان نمایندگان محترم ببند اظهار فرمودند که در رادیو یک مقاله ای مربوط بیک روزنامه ای خوانده شده که برخلاف حیثیت مجلس شورای ملی است (صحیح است) بنابراین بدولت تذکر کتبی داده خواهد شد که از خواندن این قبیل مقالات خودداری شود (صحیح است احسنست) جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه خواهد بود دستور بقیه مواد این گزارش (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - اردلان